

Rīga – Latvijas vienīgais pilsētas mezgls

Rīgas valstspilsētas pašvaldība
oktobris, 2022

Mobilitātes plānošana Rīgā

Pilsētvides mobilitātes
(case study)

SUMP izstrāde Rīgas pilsētas
mezglam

Mobilitātes plānošana Rīgā

Pilsētvides mobilitātes
(case study)

SUMP izstrāde Rīgas pilsētas
mezglam

Sabiedriskais transports

142.7 milj.

2017.gadā sabiedriskajā transportā pārvadāti pasažieri

39.4 milj. km

kopējais nobraukums maršrutu tīklā 2017.gadā

Starptautiskie maršruti

Prāmju satiksme

Starptautiskā autobusu satiksme

No Rīgas Centrālās stacijas ik dienas kursē vilcieni 4 starptautiskos maršrutos:

Rīga

Maskava
Sanktpēterburga
Minska
Kijevas

Starptautiskā lidosta „Rīga” ir lielākais starptautiskās aviācijas uzņēmums Baltijā

Skrejceļa garums
3200 metri

Skrejceļa platums
45 metri

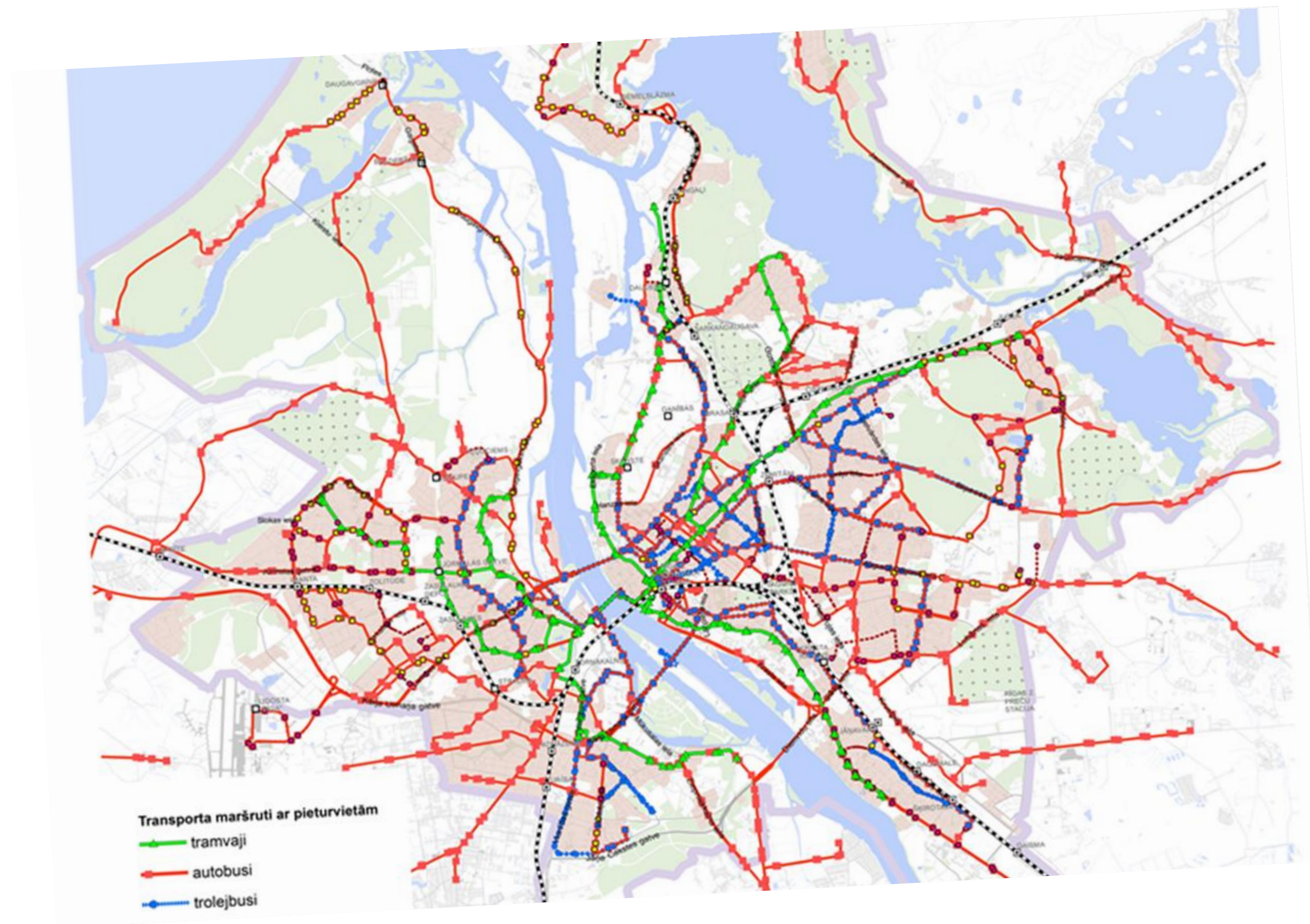
Lidojumus nodrošina
19 aviosabiedrības

2017. gadā ostā apkalpoti
743 tūkst. pasažieru, t.sk.
87 tūkst. kruīza pasažieri

Rīgas transporta sistēma

Kopējais tīkla garums– 9585 km:

autobusi – 514 km

tramvaji – 58 km

trolejbusi – 171 km

augstākā servisa mikroautobusi – 180 km

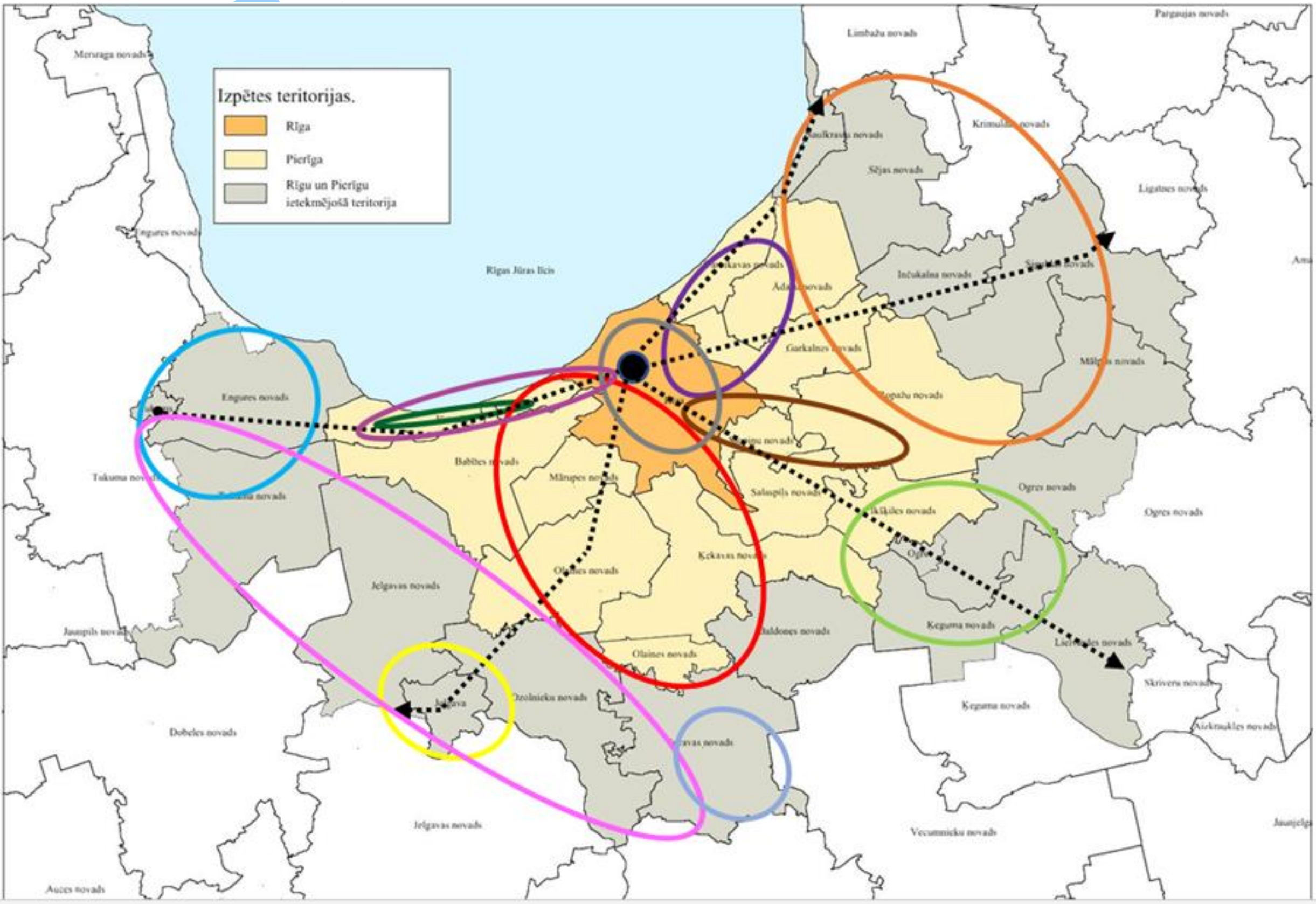
pasažieru vilcieni – 35 km

ūdens transports nav attīstīts

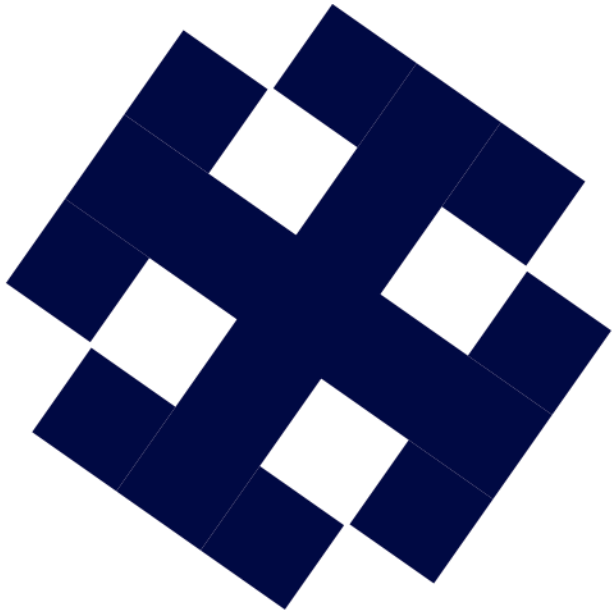
83% no apdzīvojamās teritorijas ir

pieejama ST 300 metru attālumā

Sabiedriskais transports Rīgas aglomerācijā

Punktvēida līnija - dzelzeļš
Vienmērīga, krāsaina līnija - reģionālo autobusu pakalpojumu pārklājums

14
vietējie pasažieru
pārvadājumi

350
vietējie autobusu
kursē vidēji dienā

17
starptautiskie
operatori

80
starptautiskie
autobusu kursē
vidēji dienā

Ekspluatējamo dzelzeļa līniju kopējais garums Latvijā

1 860 km
No tiem **251km** jeb **13.5%**
elektrificētas dzelzeļa līnijas

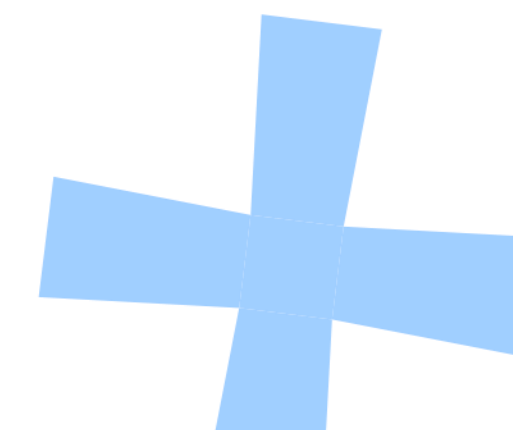
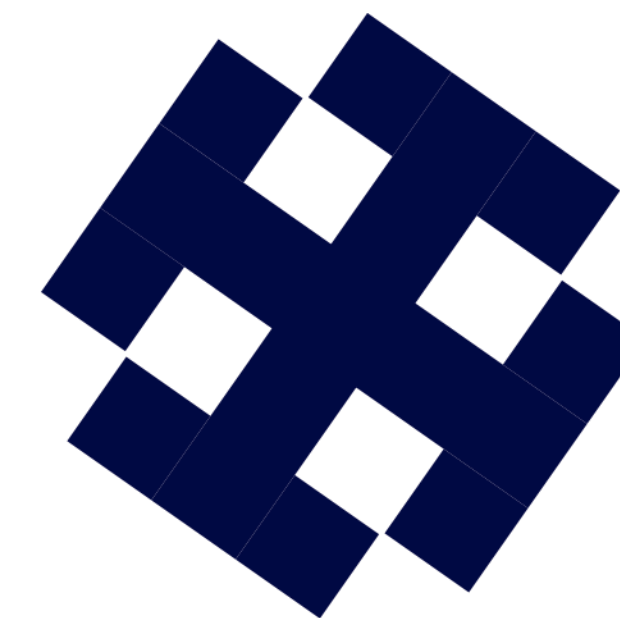
No Rīgas Centrālās stacijas ik dienas kursē
vilcieni 5 iekšzemes maršrutos:

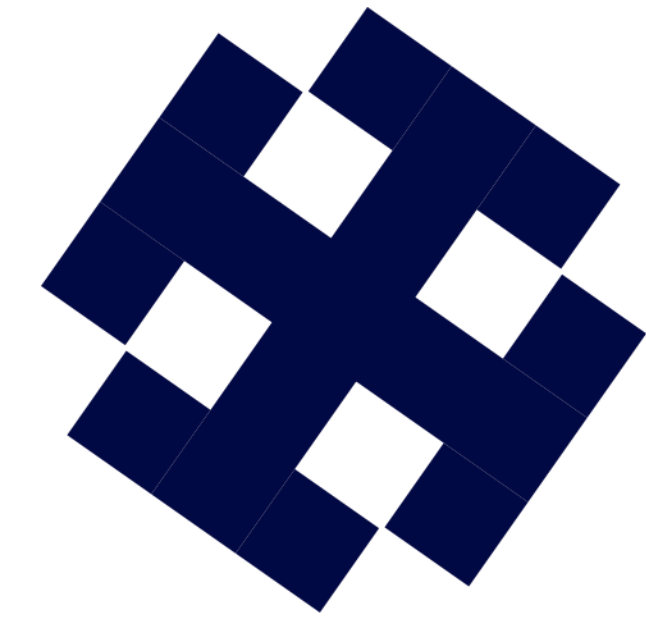

Aktīvā mikromobilitāte

- ~5 e-skūteru nodrošinātāji ar aptuveni 2000 motorolleriem pilsētā
- 3 automašīnu koplietošanas pakalpojumu sniedzēji ar aptuveni 1000 transportlīdzekļiem, no kuriem aptuveni 10% ir elektriski
- Velosipēdu koplietošanas sistēma, ko nodrošina NextBike

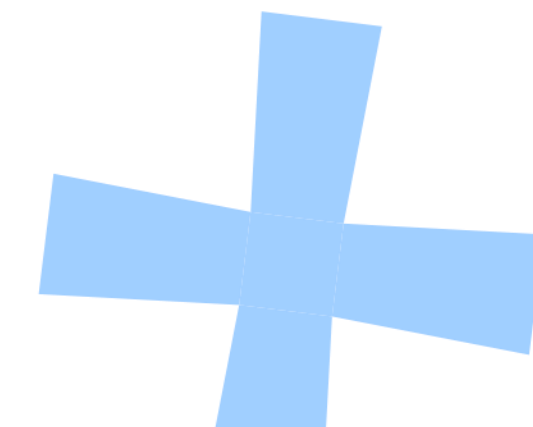

98 km - veloinfrastruktūra

**392 krustojumi un gājēju pārejas ar
luksoforiem**

1201 km - ceļa garums

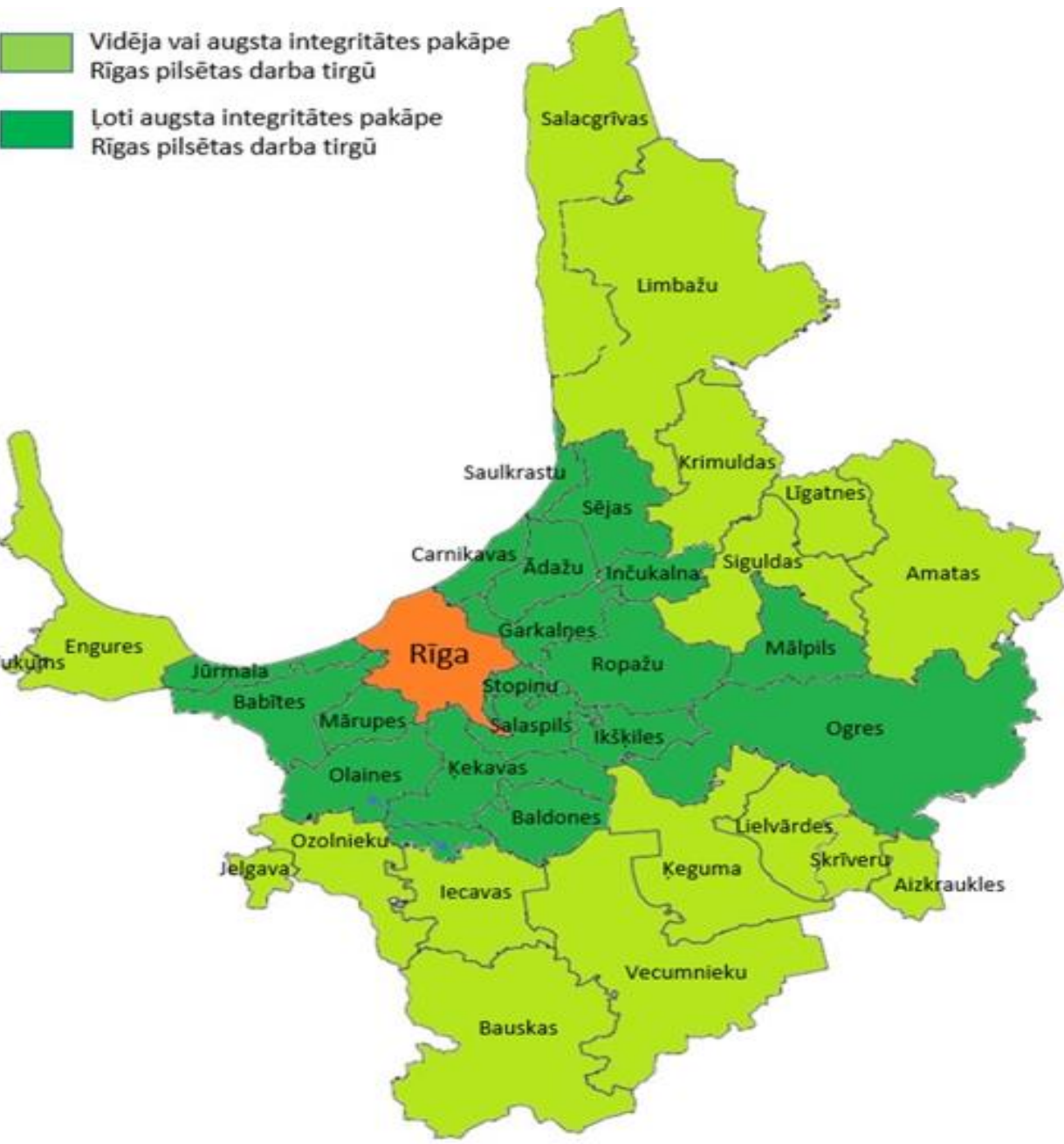
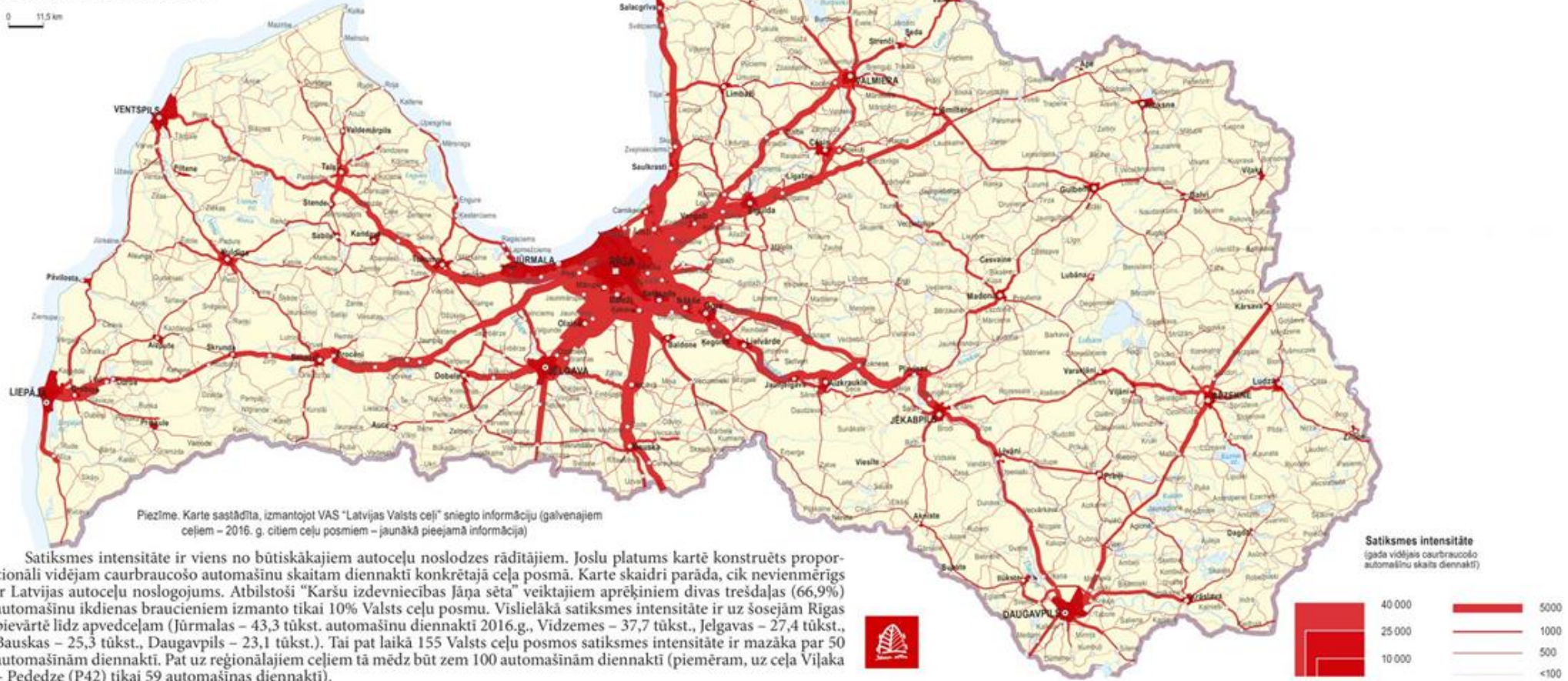
139 tilti, pārvadi un tuneļi

Satiksmes intensitāte Rīgas aglomerācijā

Gandrīz 70% transporta izmanto 10% autoceļu

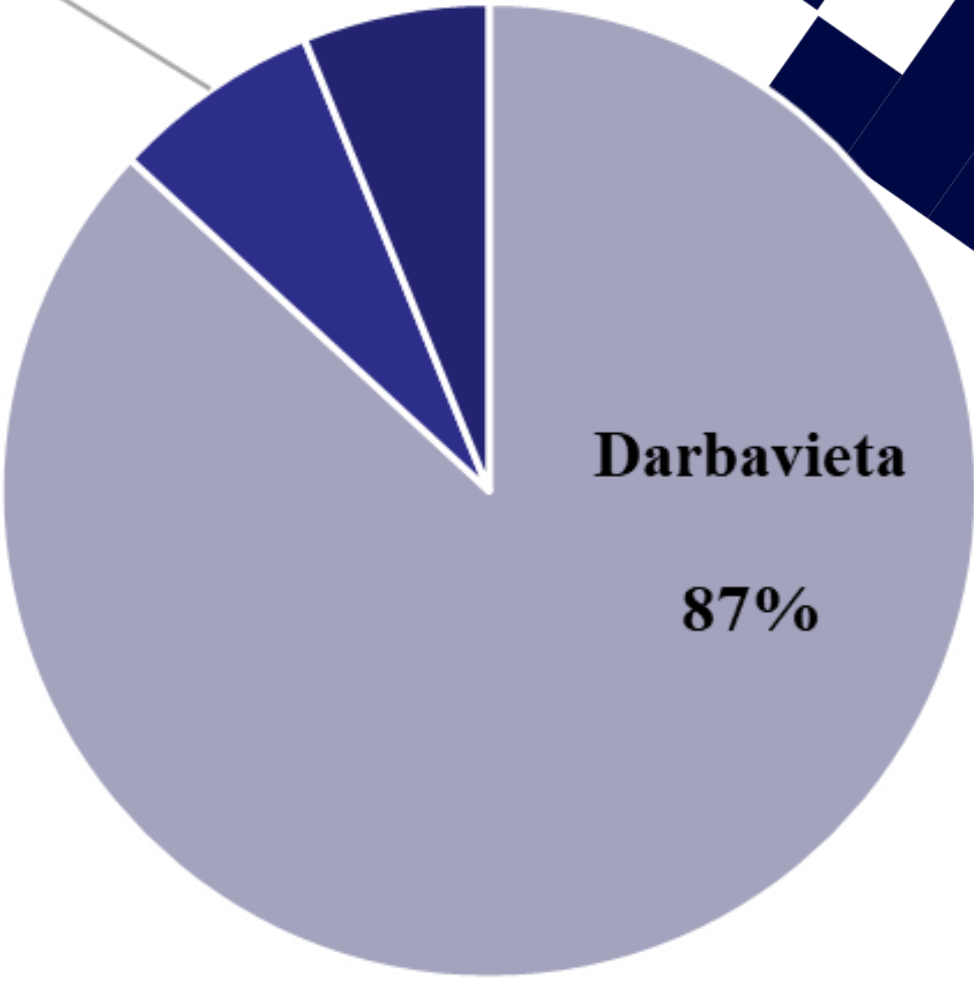
Satiksmes intensitāte

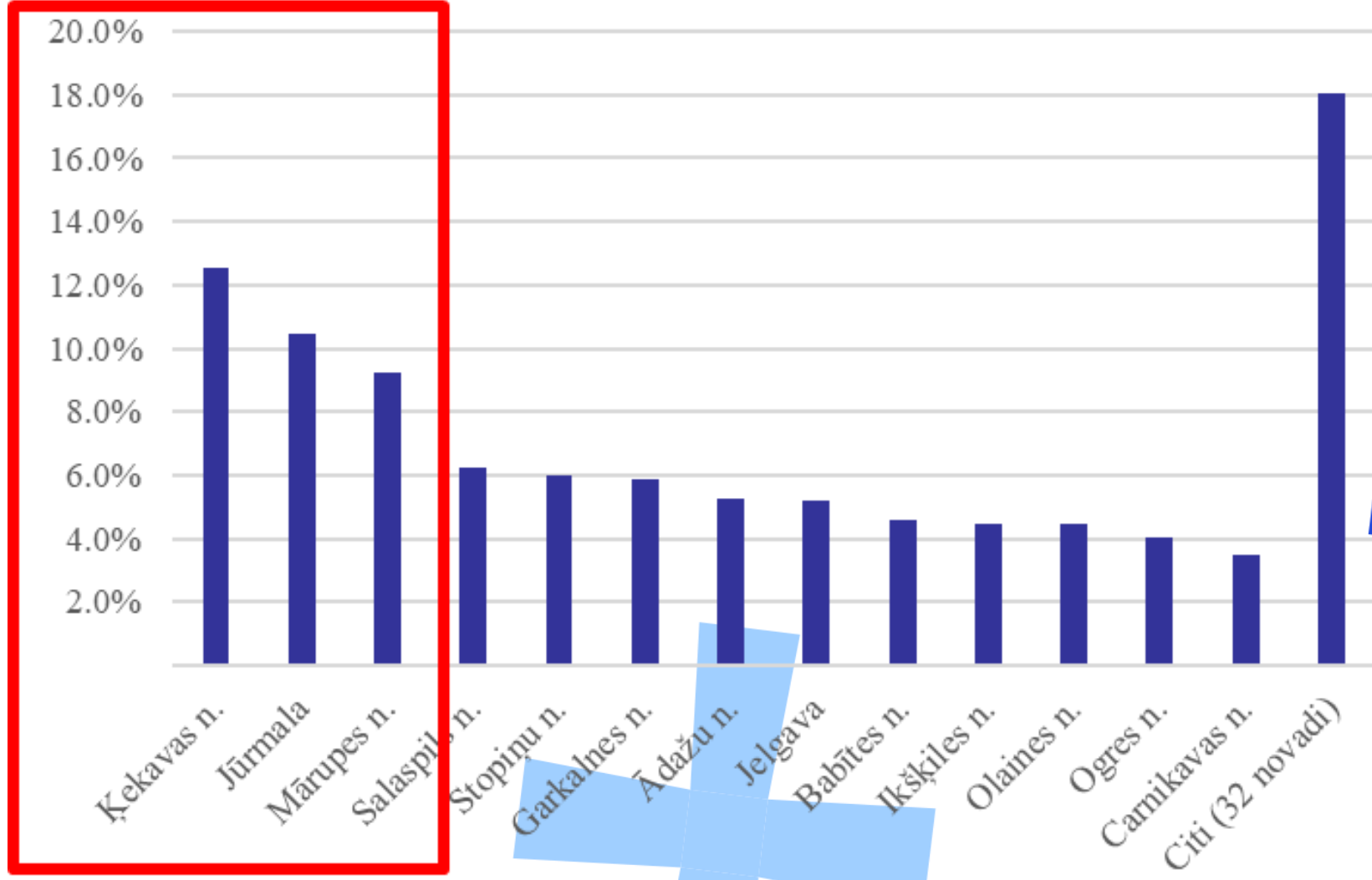
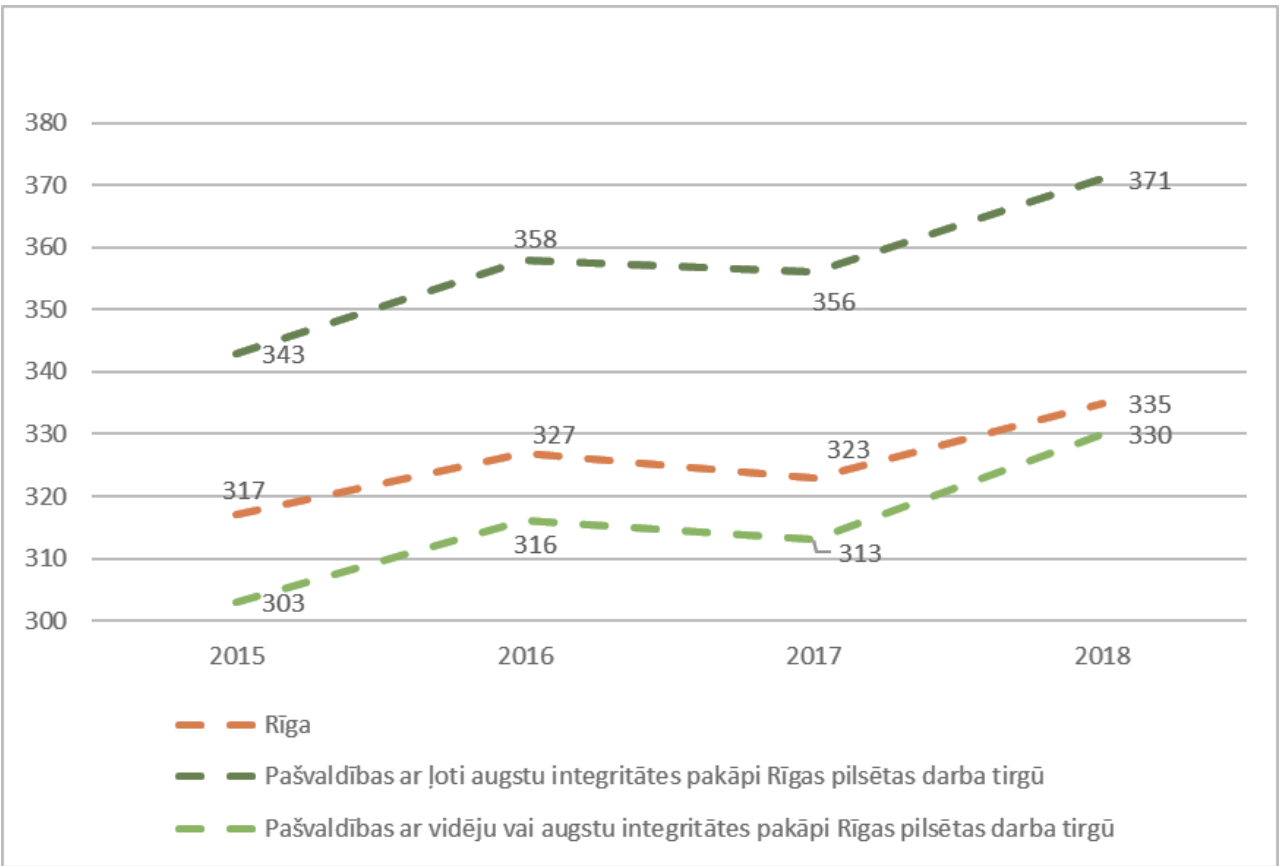
Brauciena mērķis

Izglītība 7%

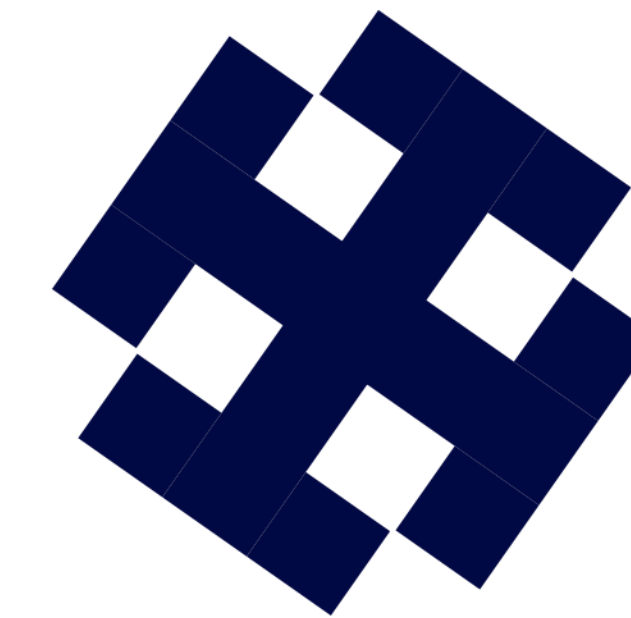
Māja, veikali, cits 6%

Brauciena sākums

Atbilstoši ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2030. gadā

Pilsētas transporta infrastruktūra atbilst vispārpieņemtai hierarhijai:
gājējs – velobraucējs – **sabiedriskais transports** – **privātais autotransports- kravu transports**

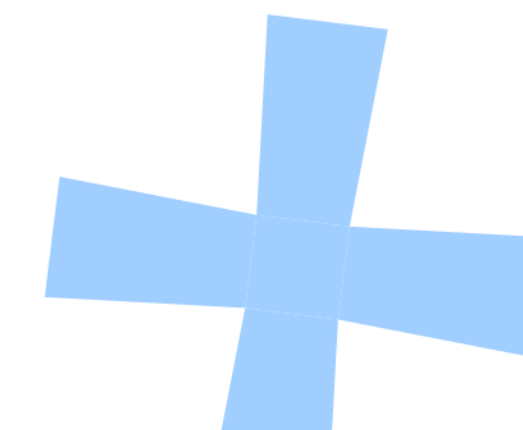
Rīdlinieki labprāt izmanto velosipēdu, iet ar kājām vai **izmanto sabiedrisko** transportu, aglomerācijā dzīvojošie ir iecienījuši tramvajus, atstājot savus spēkratus ērtos stāvparkos pie pilsētas robežas

Sabiedriskā transporta tīklā **veiksmīgi ir integrēts pasažieru dzelzceļš**

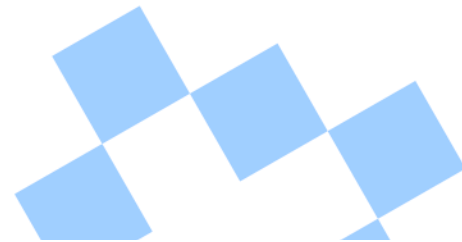
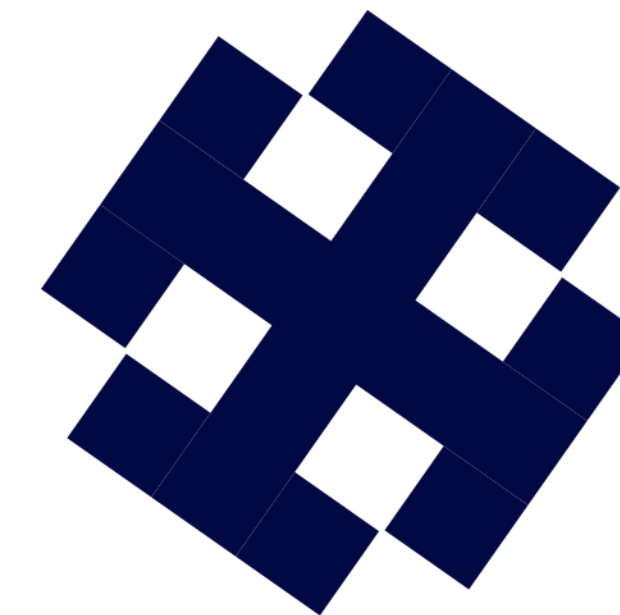
Sevišķa uzmanība pievērsta iedzīvotāju ar īpašām vajadzībām ērtībai

Pilsētas **centrālajā daļā privātā autotransporta iebraukšana un stāvēšana ir ierobežota**, prioritāti nodrošinot citiem pārvietošanās veidiem. Priekšpilsētas apkaimēs ir sakārtota automobiļu piebraukšana un apstāšanās pie daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām

Transporta sistēmā iekļauts jauns Daugavas šķērsojums pilsētas ziemeļu daļā un sliežu savienojums ar lidostu

Rīgas attīstības programma 2022.–2027. gadam (AP2027)

1 Ērta un videi draudzīga pārvietošanās
pilsētā

8 Konkurētspējīga pilsēta ar inovatīvu
ekonomiku

**Sabiedriskais
transports**

**Mobilitātes
hierarhija**

**Sabalansēta
mobilitāte**

**Sadarbība Rīgā
un Pierīgā**

**Starptautiski
multimodālie
transporta
mezgli**

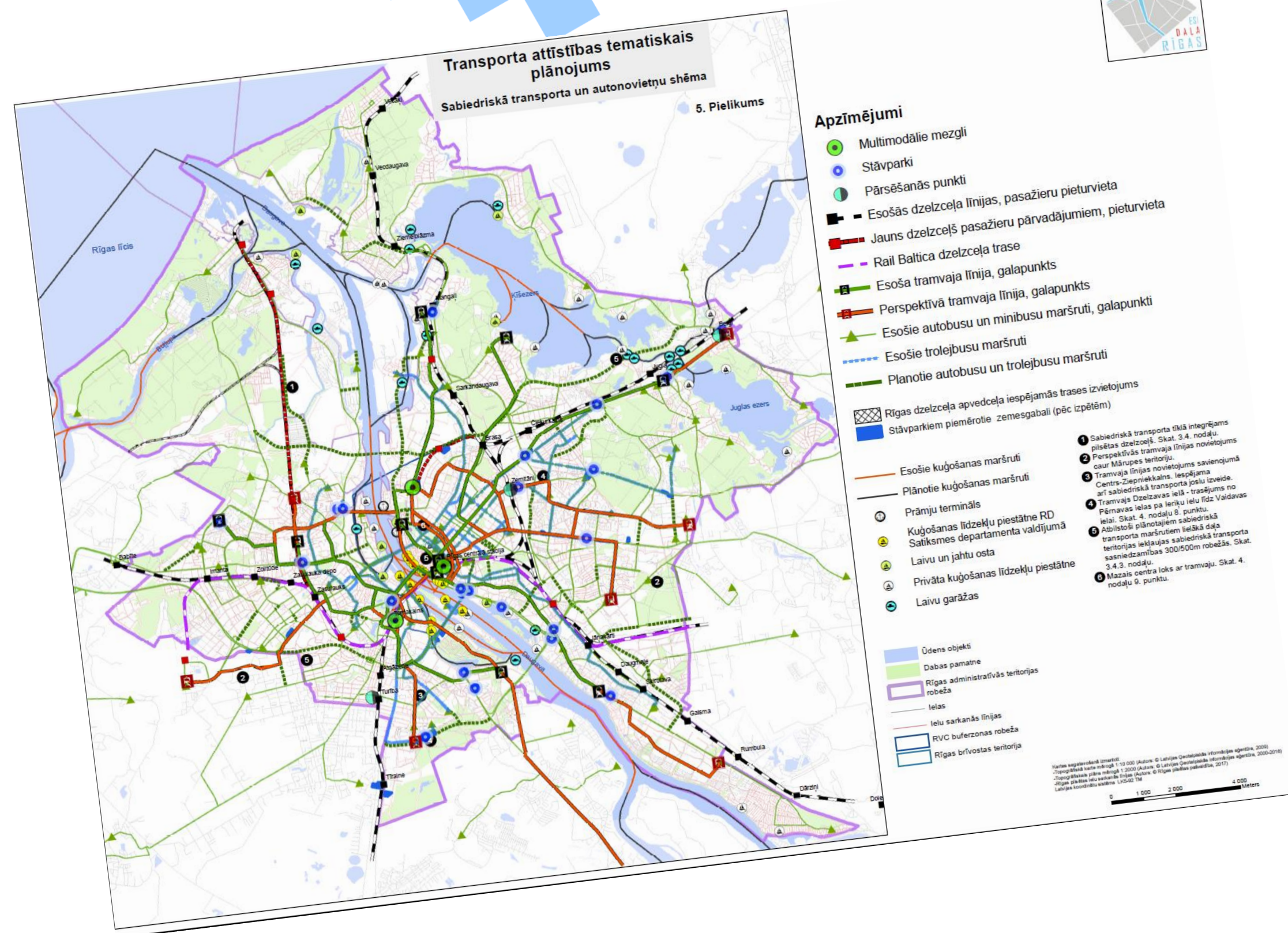
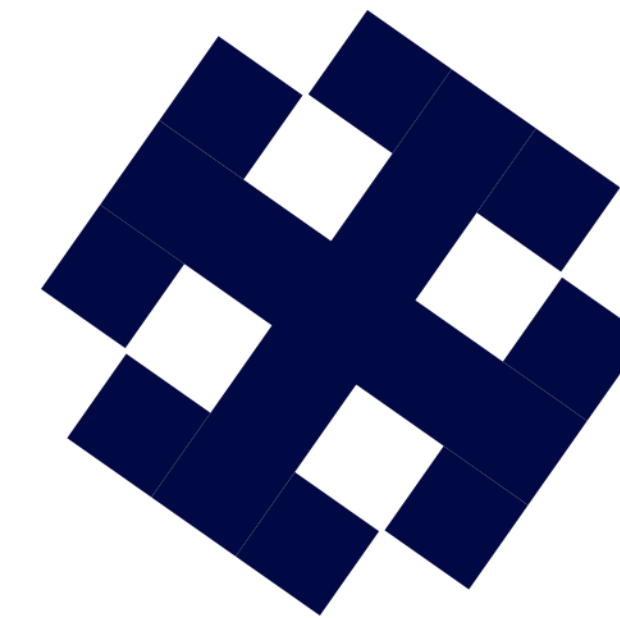
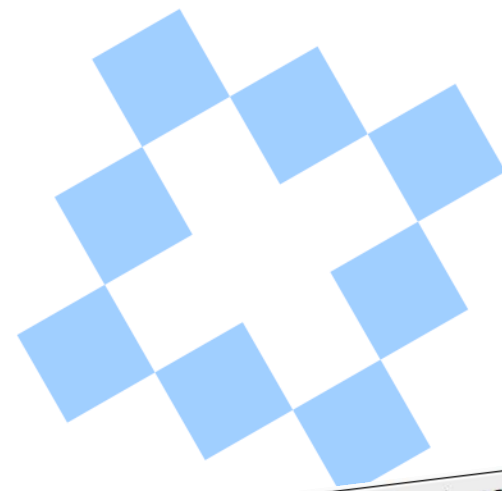
Liels potenciāls turpmākajos gados ir ciešākai dzelzceļa integrācijai pilsētas sabiedriskā transporta tīklā, mobilitātes punktu attīstībai, kā arī sabiedriskā transporta pieejamības un pievilcības vairošanai. Tāpat nepieciešams veicināt pakāpenisku sabiedriskā transporta dekarbonizāciju un pāreju uz alternatīviem degvielas veidiem, tādējādi būtiski samazinot sabiedriskā transporta ietekmi uz vidi un klimatu.

- Veicināt sabiedriskā transporta ātruma uzlabošanas pasākumu īstenošanu
- Luksoforu objektu pielāgošana sabiedriskā pasažieru transporta prioritātes nodrošināšanai
- Veikt sabiedriskā transporta maršruta tīkla optimizāciju
- Nodrošināt pakāpenisku ritošā sastāva nomaiņu uz videi draudzīgiem transporta līdzekļiem
- Dzelzceļa staciju attīstība un integrācija pilsētas pārvadājumos, t.sk. Rail Baltica reģionālo staciju integrācija
- Rīgas pasažieru stacijas izveide par Baltijas mēroga multimodālo transporta mezglu
- Jūras Pasažieru termināļa pieejamība un pilnvērtīga integrācija sabiedriskā transporta tīklā
- Mobilitātes punktu attīstības veicināšana
- Sabiedriskā transporta pieturvietu attīstība un integrēšana
- Zemo emisiju zonas ieviešana
- Mobilitātes nepieciešamības samazināšanas pasākumi
- Satiksmes drošības uzlabošanas pasākumu veikšana
- Mobilitātes pieprasījuma monitorings
- Paplašināt pilsētas sabiedriskā transporta maršrutu tīklu Rīgas metropoles areālā
- Līdzdalība vienotās sabiedriskā transporta biļetes izveidē

Transporta attīstības tematiskais plānojums

izstrādāts 2016. gadā, apstiprināts 2017. gadā

Rekomendācijas turpmākajām izpētēm*:

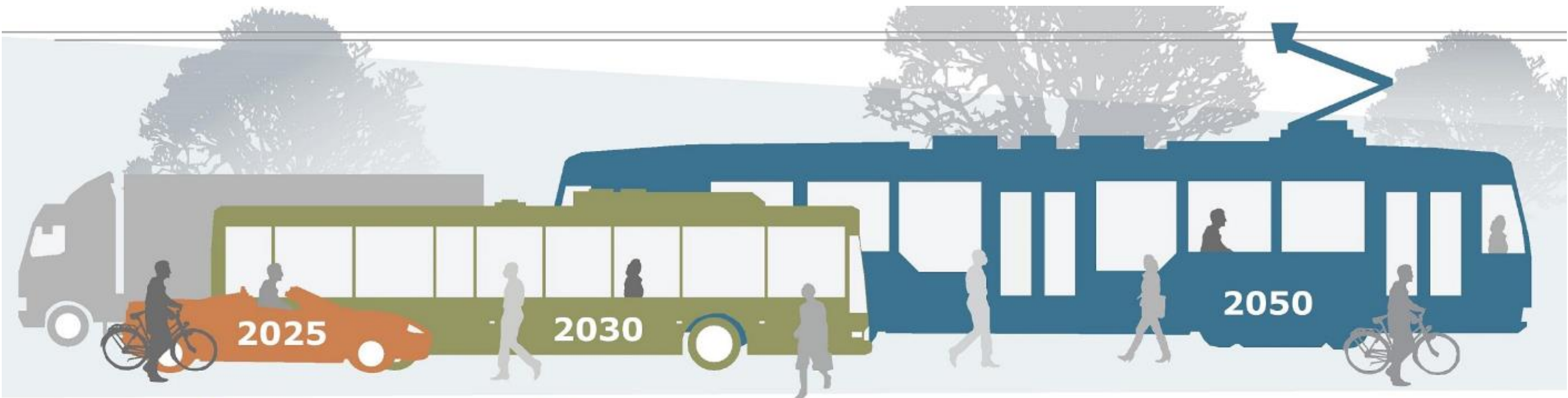
1. Tramvaja (metrobusu) līniju ieviešanas secības noteikšana
2. Multimodālo centru un pārsēšanās mezglu ieviešanas izpēte
3. Ūdenstransporta koncepcija izveide

Rekomendācijas ST pakalpojumu organizēšanai*:

4. Veicināt ST vidējā ātruma pieaugumu
5. **Dzelzceļa integrēšana** pilsētas satiksmē un **stāvparku izveide** pie tā
6. Izstrādāt un īstenot ST maršrutu tīkla reformu – **uzlabot kustības intensitāti visā pilsētā**, samazinot maršrutu dublēšanos un **veicinot pārsēšanos, lokveida maršrutu attīstību**
7. Uzlabot ST pieturvietu pieejamību – 300 m kodolā, 500 m daudzstāvu rajonos, 700 m mazstāvu rajonos

Rīgas mobilitātes rīcības programma

ĪSTERMIŅA

VIDĒJĀ TERMIŅA

ILGTERMIŅA

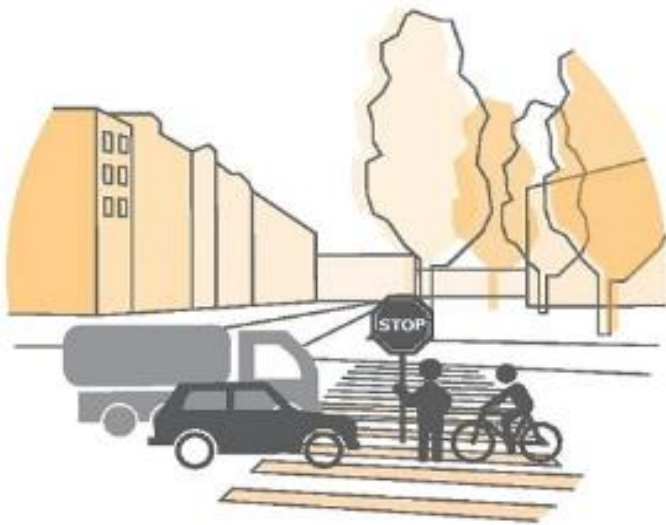
**1. SABIEDRISKAIS TRANSPORTS -
MOBILITĀTES MUGURKAULS**

2. MOBILITĀTES HIERARHIJA

3. IEROBEŽOJUMI

**4. PUBLISKĀ ĀRTELPA
IKDIENAI**

5. SADARBĪBA UN PARTNERI

- ✓ Līdzdalība un sadarbība ar "Rail Baltica" projekta Rīgā īstenošanu saistītajos projektos
- ✓ 10 aktivitātes sabiedriskā transporta prioritātes uzlabošanai pilsētā
- ✓ 5 aktivitātes alternatīvo satiksmes veidu attīstībai pilsētā

- ✓ Aktivitātes gājēju kustības ērtuma, nepārtrauktības un drošības realizācijai visos infrastruktūras attīstības projektos
- ✓ 14 aktivitātes veloinfrastruktūras attīstībai
- ✓ 10 aktivitātes satiksmes infrastruktūras pilnveidošanai
- ✓ Attīstīt koplietošanas pārvadājumu atbalsta mehānismu
- ✓ 2 aktivitātes ūdenstransporta attīstībai

- ✓ 7 aktivitātes mobilitātes vadības uzlabošanai Rīgā
- ✓ 5 infrastruktūras projekti tranzīta un kravas transporta novirzīšanai no pilsētas centra
- ✓ 7 stāvparku izveide, aptverot galvenos pilsētas ievadus

- ✓ Uzsākt 3 sadarbības programmas starp pilsētu un iedzīvotājiem publiskās ārtelpas un vides kvalitātes uzlabošanai apkaimēs
- ✓ Pasākumi gājēju prioritātes nodrošināšanai un satiksmes mierināšanai pilsētas centrā
- ✓ Aktivitāte, kas vērsta uz satiksmes drošības uzlabošanu dzīvojamās teritorijās

- ✓ Veicināt sadarbību ar Pierīgas pašvaldībām mobilitātes jomā
- ✓ Aktivitāte, kas vērsta uz mobilitātes punktu izveidi pilsētā
- ✓ Uzsākt vietējo galamērķu izveidi Rīgas pilsētā

01

Rīga būs klimatneitrāla Ziemeļeiropas metropole

Rīgas pilsēta kā Rīgas kodols Metropoles zonai ir ambiciozs mērķis līdz 2050. gadam kļūt par klimatneitrālu pilsētu (Parīzē Klimata deklarācija «Pilsētas, kas ved uz klimatu neitralitāti»)

02

Rīga ir izvēlēta kā viena no 100 pilsētām Eiropas Komisijas programmā Klimatam neitrāla un Viedās pilsētas līdz 2030. gadam

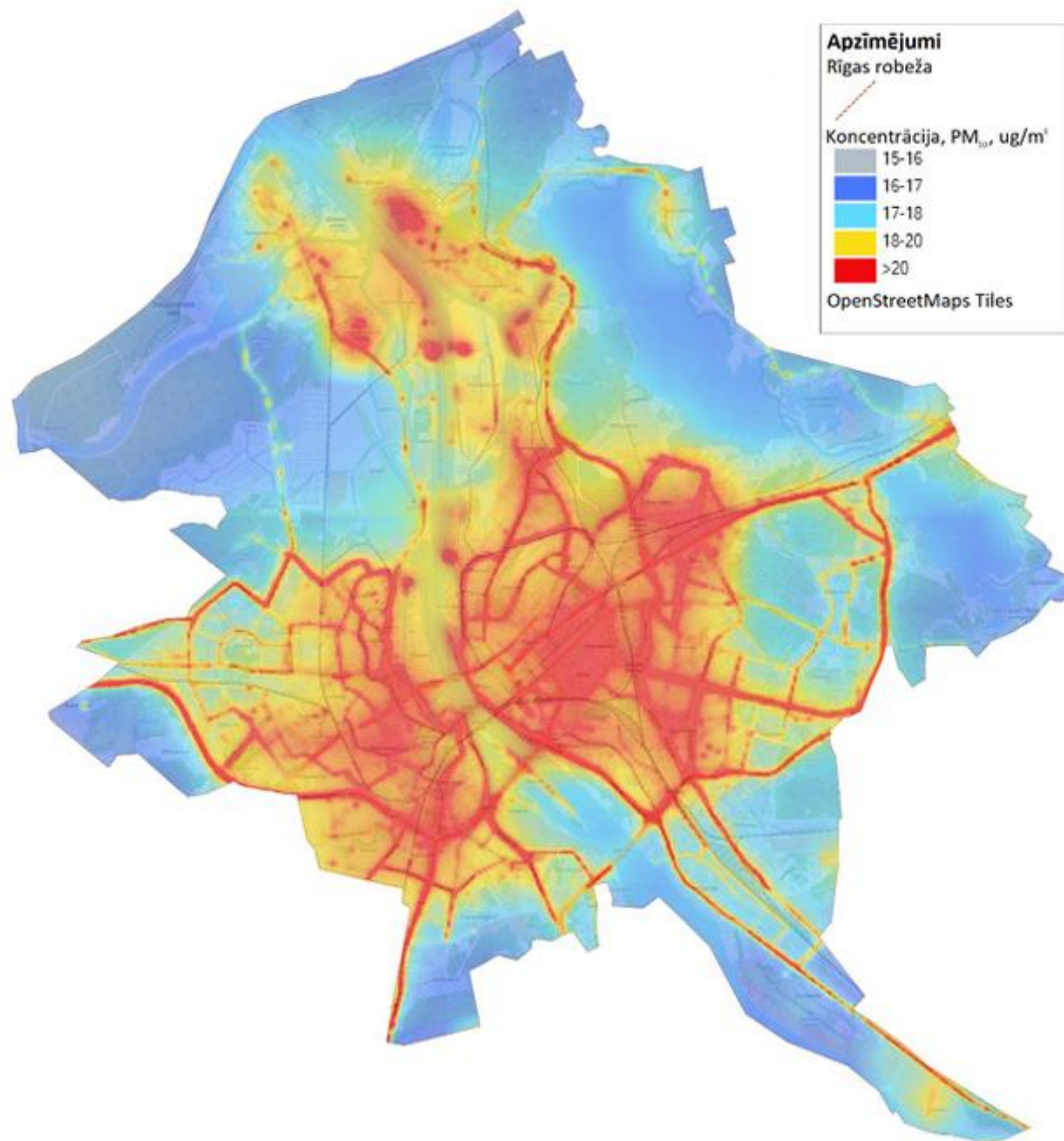

03

Aktīvs dalībnieks EIT Urban Mobility (European Institute of Innovation & Technology institute)

Vice-chair of Zero Emmission
zone working group at
Eurocities

Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmas 2021.-2025. gadam

5.2.3. attēls. Daļiņu PM_{10} piesārņojuma izkliede – gada vidējās koncentrācijas 2019. gadā (pārsniegumu teritorijas identificētas ar sarkanu krāsojumu atbilstoši PVO rekomendētajiem mērķlielumiem)

Rīgas ilgtspējīgas enerģijas un klimata rīcības plāna (SECAP) 2030

Mobilitātes plānošana Rīgā

**Pilsētvides mobilitātes
(case study)**

SUMP izstrāde Rīgas pilsētas
mezglam

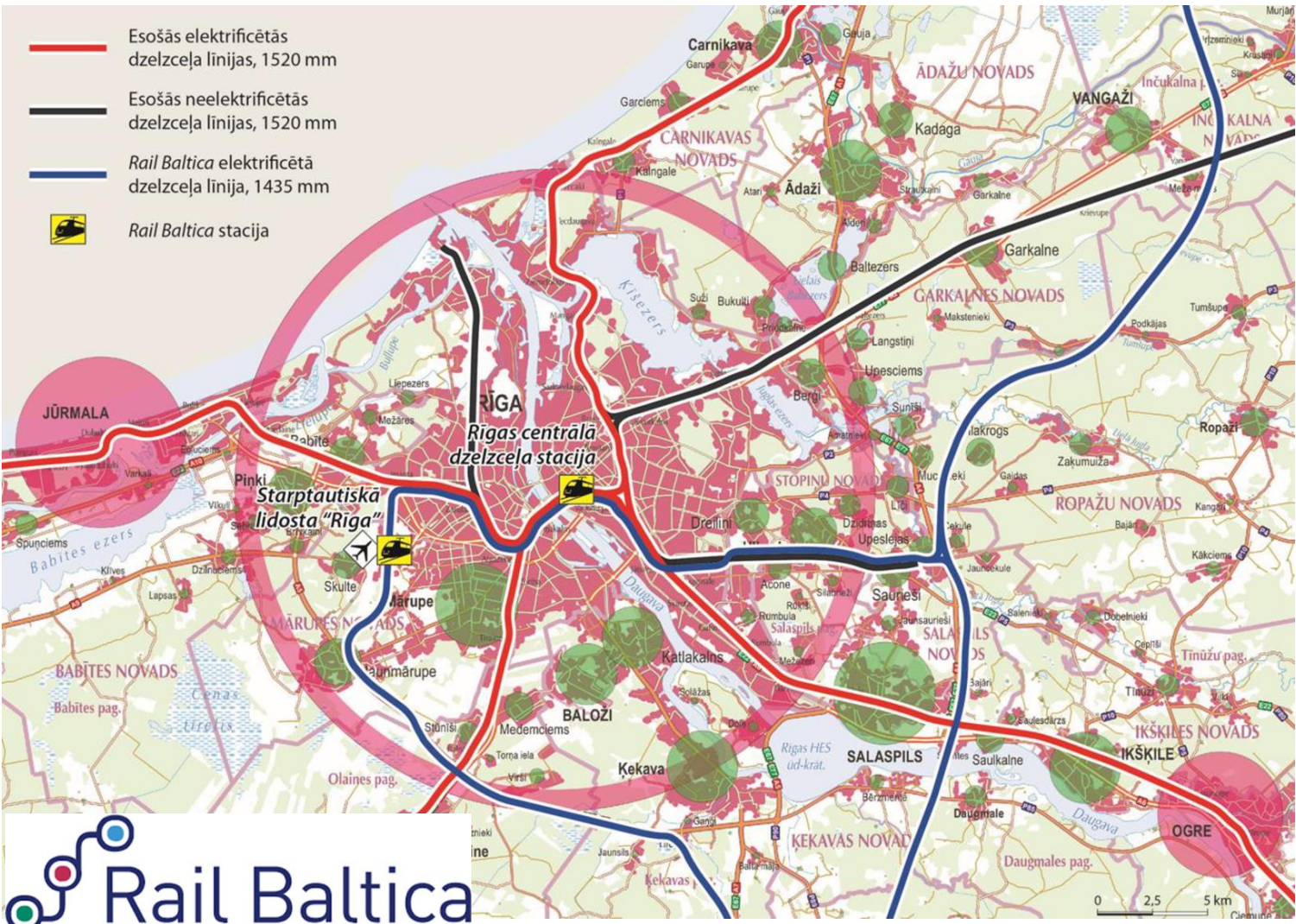
Pilsētvides mobilitātes
(case study)

Cities.multimodal
Mobilitātes punkti

Torņakalna multimodālais
transporta mezgls

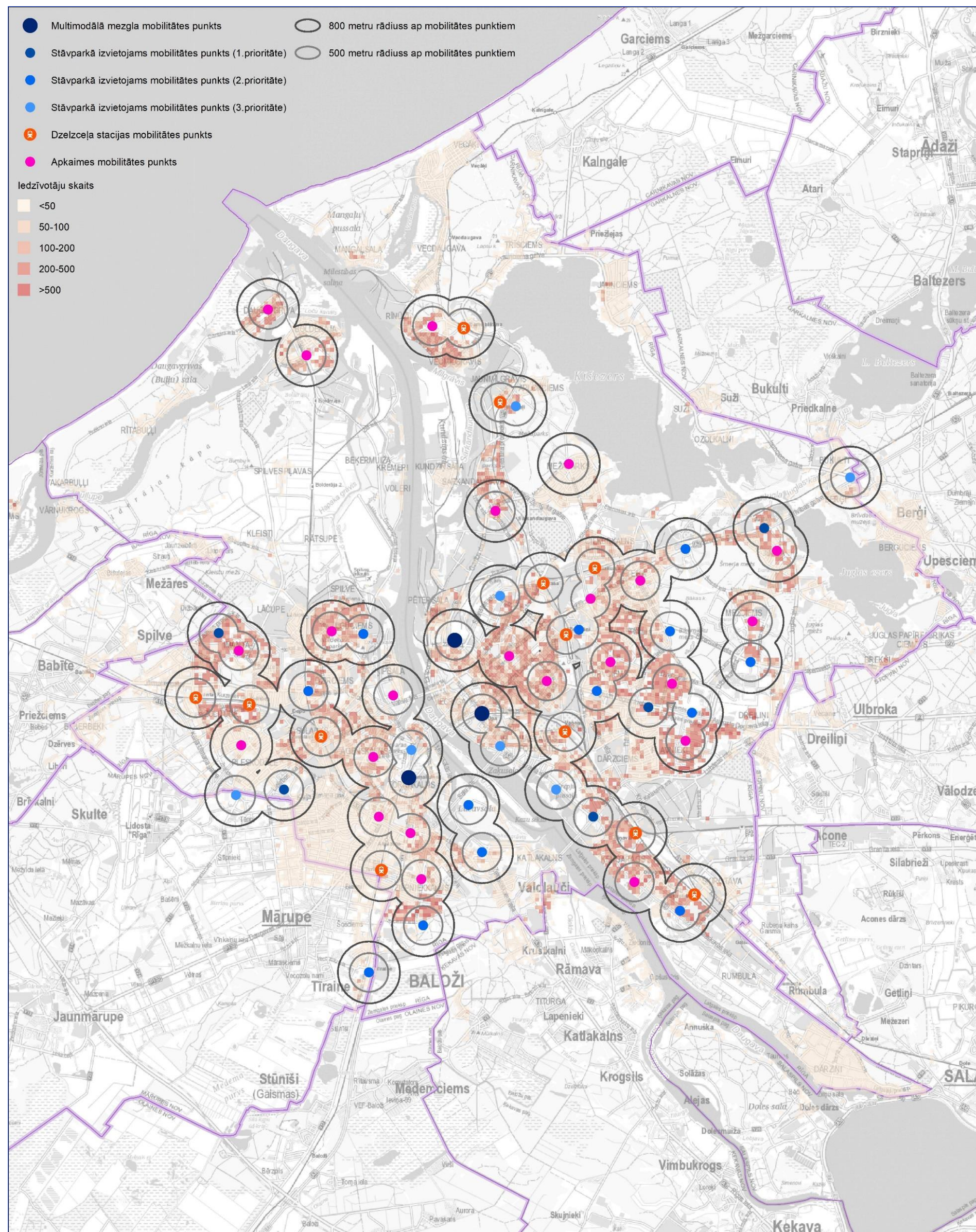

Dzelzceļa modernizācija Rail
Baltica projekta ietvaros

Holistic sustainable mobility solutions
HUPMOBILE

Mobilitātes punkti – apkalpes zonas

Apkaimes mobilitātes punkti nodrošina ilgtspējīgas mobilitātes izvēles iedzīvotāju un darbinieku ikdienas vajadzībām

Stāvpārku mobilitātes punkti nodrošina ātru un ērtu pārsēšanos no privātā auto uz sabiedrisko transportu vai velosipēdu, braucot uz pilsētas centru

Dzelzceļa staciju mobilitātes punkti palīdzēs pilnvērtīgāk izmantot dzelzceļu iekšpilsētas pārvadājumiem un pasažieriem, kas atbrauks no ārpus pilsētas

Mobilitātes punkti multimodālajos satiksmes mezglos

Nodrošina pēc iespējas ātru un ērtu pārsēšanos no dzelzceļa/reģionālajiem autobusiem uz citiem ilgtspējīgiem transporta veidiem

Pirmais mobilitātes punkts Rīgā

MULTIMODĀLAS UN VIEDAS
MOBILITĀTES PILOTPROJEKTS

MOBILITĀTES PUNKTS

VEF

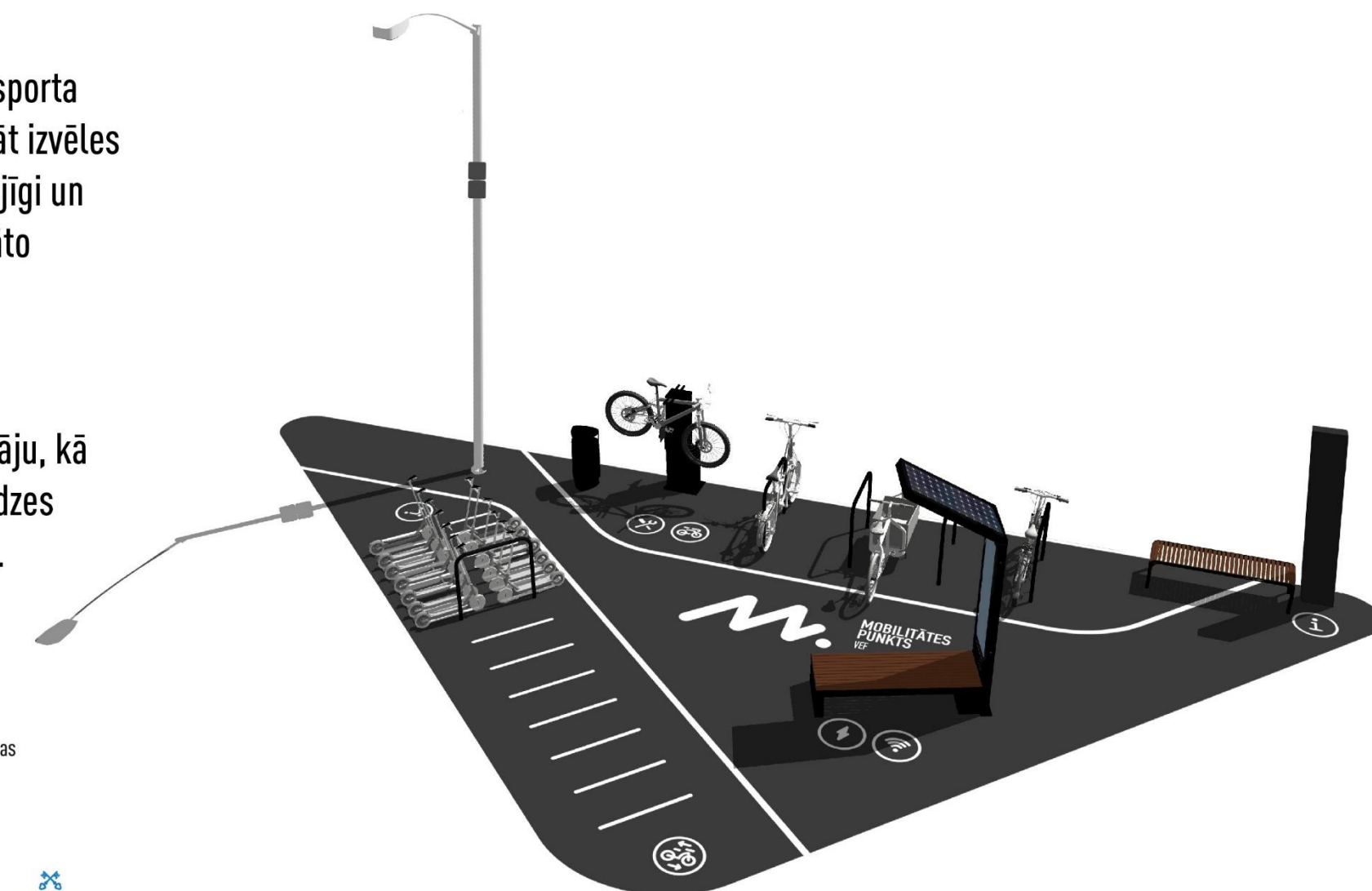
Pilotprojekts līdzfinansēts Eiropas Savienības
INTERREG Baltijas jūras reģiona transnacionālās sadarbības
programmas 2014.-2020. gadam projekta "Multimodālas
pilsētas (cities.multimodal)" ietvaros.

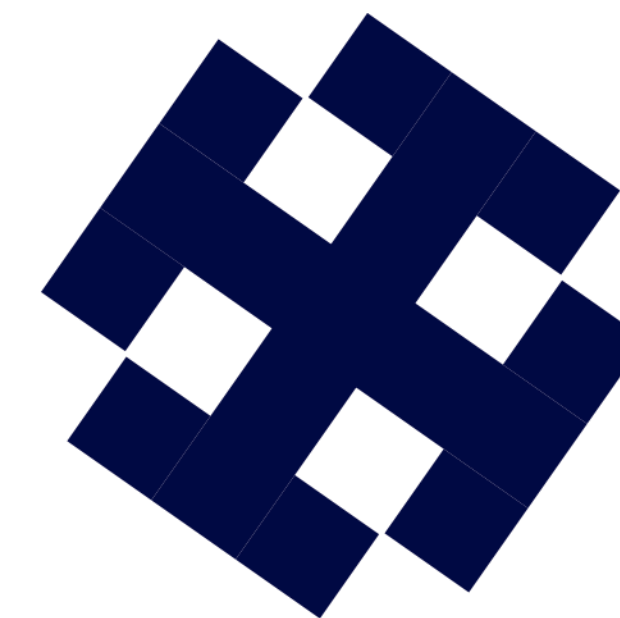
Mobilitātes punkts ir vieta,
kur tiek apvienoti dažādi transporta
veidi un tā mērķis ir nodrošināt izvēles
iespējas, turpināt ceļu ilgtspējīgi un
gudri, neizmantojot savu privāto
automašīnu.

Atklāsim mobilitātes punktu,
gājēju un velobraucēju skaitītāju, kā
arī lietu interneta un mašīnredzes
risinājumu testēšanas staciju.

Pilotprojekts līdzfinansēts Eiropas Savienības
INTERREG Baltijas jūras reģiona transnacionālās sadarbības
programmas 2014.-2020. gadam projekta "Multimodālas
pilsētas (cities.multimodal)" ietvaros.

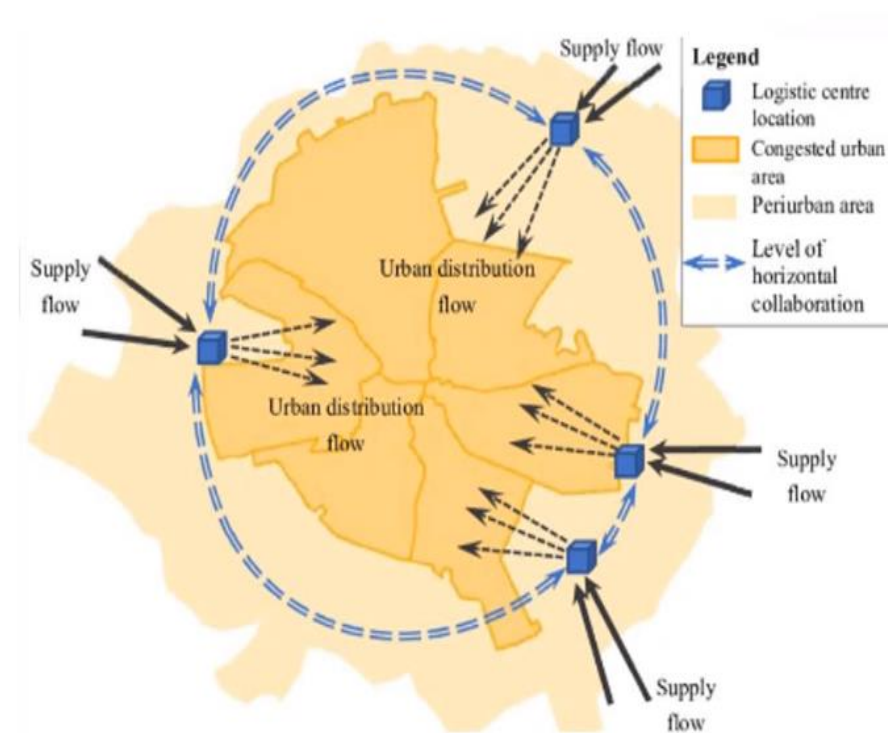

Rail Baltica Rīgā

European Institute of Innovation & Technology (EIT)

ONEHUB

- Vadošais partneris - Gentes Universitāte
- 9 partneru konsorcijs (Latvijas Pasts, Vefresh)
- Projekta ieviešanas laiks 01.2023. - 07.2024.
- Pēdējās jūdzes loģistikas punkts un IT platforma
- Tiks nodrošinātas piegādes loģistikas punkta areālā ar 0 emisijas transportlīdzekļiem
- IT platformas ietvaros tiks analizēti preču piegādes maršruti, lai piegādes padarītu efektīvākas un samazinātu piesārņojumu konkrētajā zonā

Bookable Loading Zones

- Vadošais partneris - Coding the Curbs
- 4 partneru konsorcijs
- Projekta ieviešanas laiks 01.2023. - 01.2024.
- Marķēta preču piegādes zona
- Izmantojot aplikāciju, būs iespēja rezervēt stāvvietu piegādes zonā uz konkrētu laiku
- Tiks apkopoti dati ar mērķi analizēt stāvvietas izmantošanas paradumus

sCOOL2walk

- Vadošais partneris - CARNET
- 8 partneru konsorcijs (Vefresh)
- Projekta ieviešanas laiks 01.2023. - 12.2023.
- Aplikācija, kurā skolēni vai skolēnu vecākiem būs iespēja komunicēt ar citiem lietotājiem un mērot ceļu uz skolu kopā, ejot kājām
- Mērķis ir veicināt iešanu kājām uz vietējo skolu, tā vietā, lai vestu skolēnu ar auto
- Dati par aktuālākajiem maršrutiem tiks apkopoti un analizēti, lai uzlabotu satiksmes drošību skolas apkārtnē

EIT Raptor Pilot 2

- Novality viedā velo un elektrisko skrejriteņu novietne
- Elektrisko skrejriteņu uzlādes iespējas
- Pielāgota aplikācija
- Tiks īstenots 2022. gada oktobrī/novembrī
- Testēšanas laiks ~1 mēnesis
- Projekts tiks īstenots Barona ielas apkārtnē

Pilsētas gaisa mobilitāte (UAM)

Projekts CITYAM (Interreg, 2023-2026)

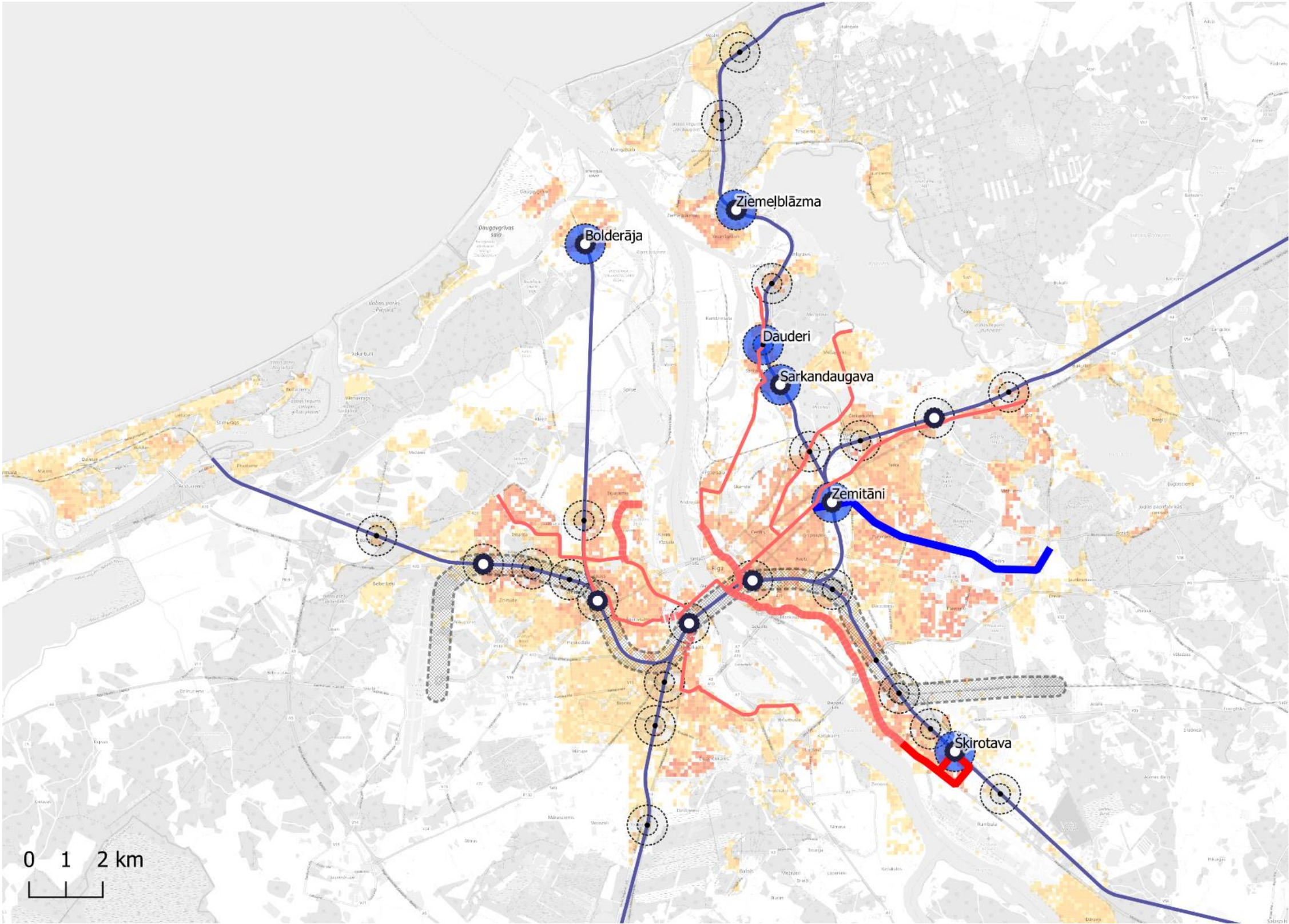
CITYAM mērķis ir palielināt pilsētu gatavību un spēju pieaugošajai pilsētas gaisa mobilitātes (UAM) risinājumu nepieciešamībai un izmantošanai visā BJR reģionā un atrisināt klimata pārmaiņu problēmas un atbalstīt oglekļa neitrālus risinājumus. Lai atrisinātu šo plašāko problēmu, ir nepieciešami jauni pakalpojumi. CITYAM projektā tiks integrēti UAM aspekti pilsētas plānošanā, infrastruktūrā (piemēram, īpašās nolaišanās zonās), lēmumu pieņemšanā un publiskajos datos, uzlabojot pilsētu spējas apmierināt pieaugošās vajadzības pēc klimatneitrālām UAM aktivitātēm, gan veicinot novatoriskus un pievienoto vērtību radošus ilgtspējīgas mobilitātes risinājumus BJR.

Projekts “Pilsētas gaisa satiksmes mobilitātes attīstības demonstrācija – UATMDEVDEM” (“EIT Urban Mobility” 2023)

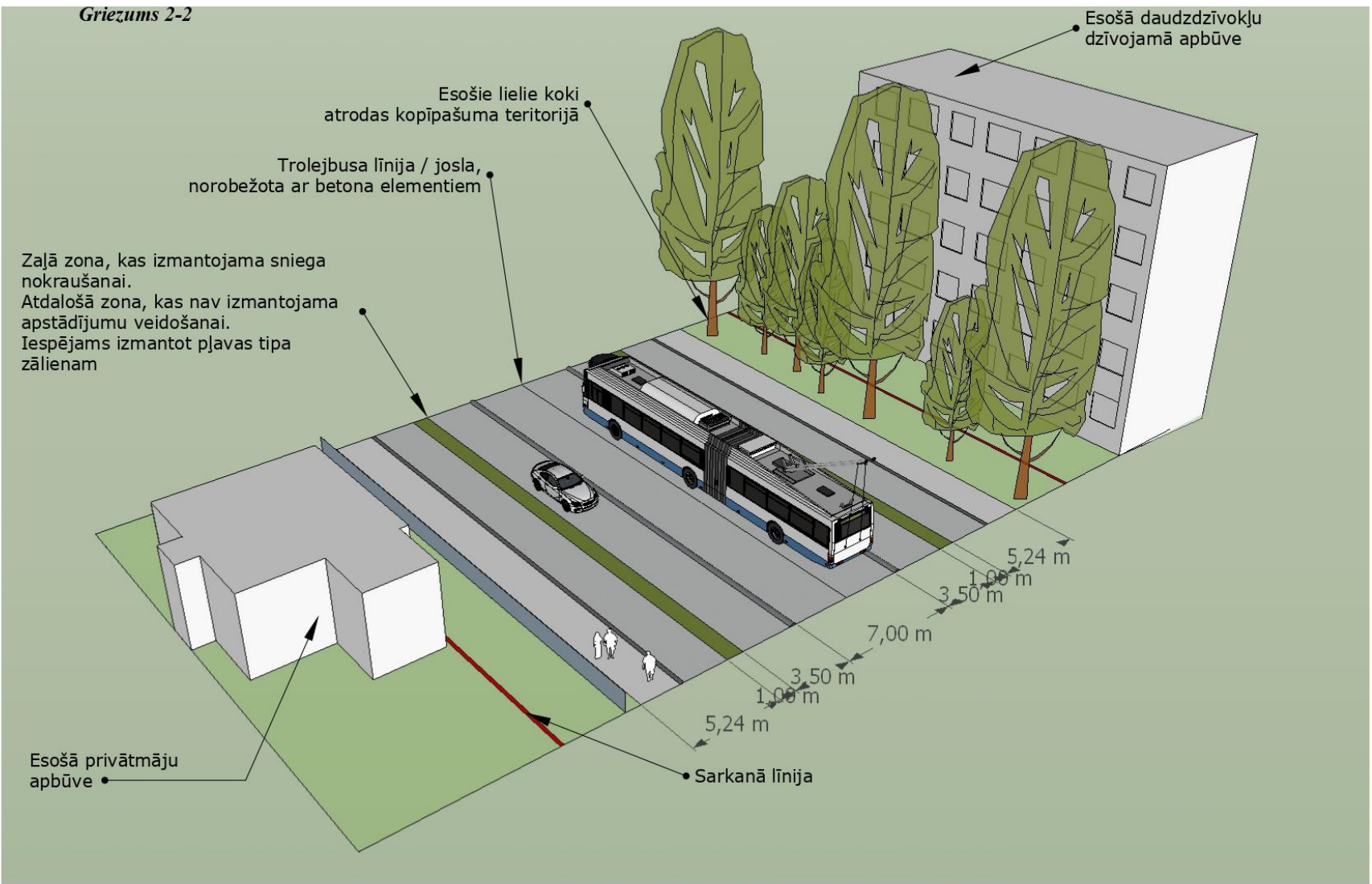
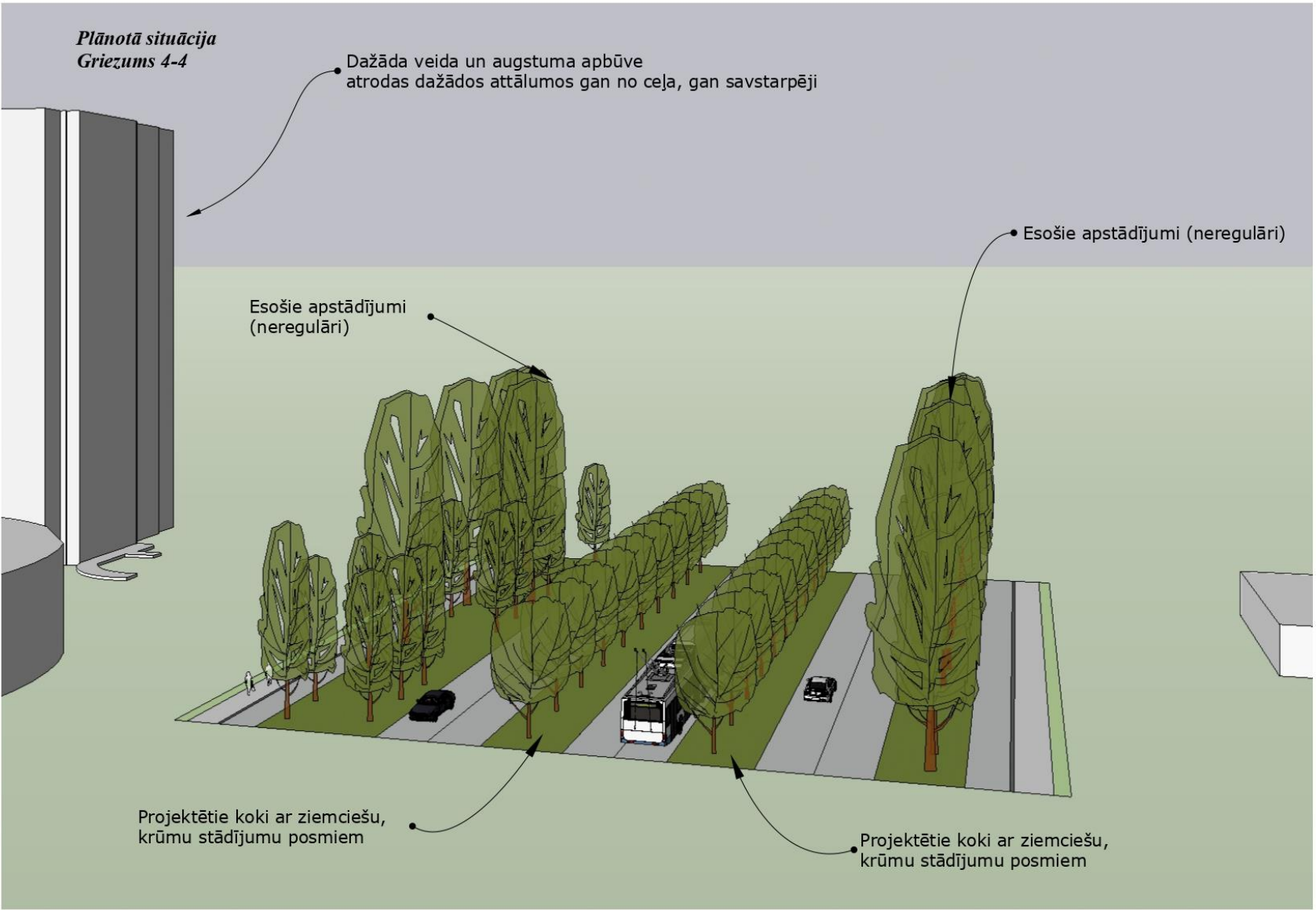
Plānotās aktivitātes:

- Demonstrācijas lidojuma dienas organizēšanu 2023.gada oktobrī;
- Nepieciešamo atļauju saņemšanu no oficiālajām iestādēm demonstrācijas lidojuma nodrošināšanai;
- Veicināšanas un atpazīstamības pasākumu organizēšanu.

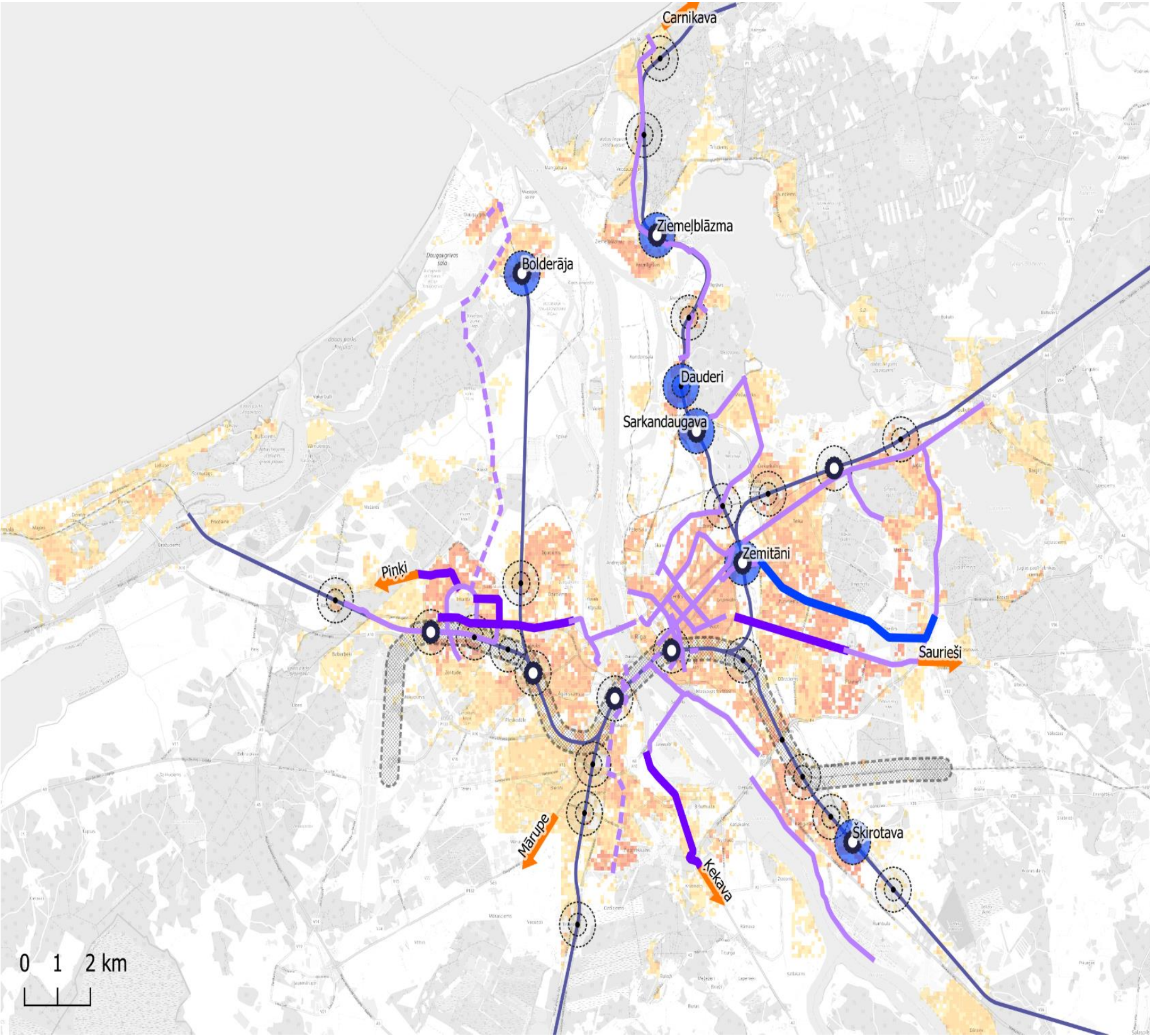
EIROPAS ATVESEĻOŠANAS UN NOTURĪBAS MEHĀNISMS (ANM)

OpenStreetMap pamatkarte

EIROPAS ATVESEĻOŠANAS UN NOTURĪBAS MEHĀNISMS (ANM)

Rīgas ANM piedāvājums:
METROPOLES REĢIONA
VELOCEĻU TĪKLS

- Velosatiksmes infrastruktūra
- ANM 2026
 - Metrobusa projekta ietvaros
 - RPR savienojumi ANM 2026
 - Esoši velo savienojumi
 - Plānotā velo infrastruktūra, atbilstoši iespējām

- Dzelzceļa pieturas
- Galvenie mezgli
 - Citas pieturas
 - ANM 2026
 - Sab. tr. pārsēšanās mezgli
 - Rail Baltica ietekme

Iedzīvotāju blīvums
100 x 100 m režģī
(CSP, 2020)

OpenStreetMap pamatkarte

Rīgas elektriskā dzelzceļa mobilitātes punktu programma

	Elektriskais dz.c.	Ietves un veloceļi	Velo novietnes	Tramvajs	Trolejbuss	Autobuss	Sab. tr. terminālis	Termināļa ēka	KissQrīde	Park&Rīde	
Vecāķi											Esošā infrastruktūra
Vecdaugava											
Ziemeļblāzma											
Mangaļi											
Dauderi											
Sarkandaugava											Trolejbuss izbūvē ielverta pieteikumā
Brasa											
Zemitāni											Tramvaja/metrobusa izbūvē atsevišķi
Alfa											Trolejbuss izbūvē ielverta pieteikumā
Gaisma											Elektrovilciens izbūvē atsevišķi
Šķirotava											Tramvaja izbūvē ielverta pieteikumā
Atgāzene											
Turība											
Slokas iela											Elektrovilciens izbūvē plānota atsevišķi
Bolderāja											Elektrovilciens izbūvē plānota atsevišķi

01

**Zemo emisiju zona
līdz 2027. gadam**

02

Mobilitātes dati

**riteņbraukšanas
dati, modālais
sadalījums**

03

**Līdzsvaro visas
vajadzības**

**sabiedriskais
transports,
riteņbraukšana,
automašīnu
īpašnieki, sakaru
turētāji un koki**

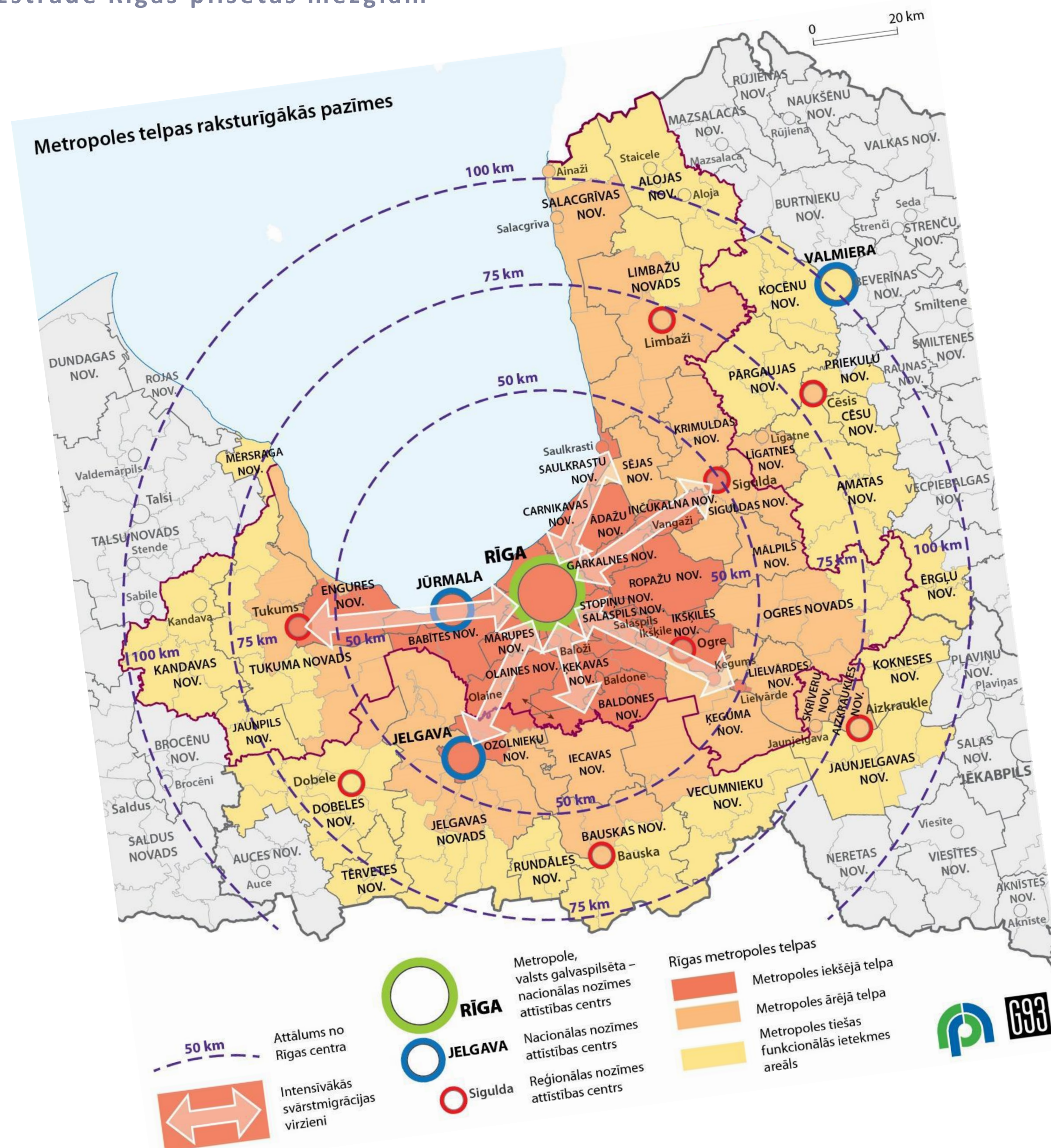
Mobilitātes plānošana Rīgā

Pilsētvides mobilitātes
(case study)

**SUMP izstrāde Rīgas pilsētas
mezglam**

SUMP izstrāde Rīgas pilsētas mezglam

**Rīgas pilsētas mezglam
līdz 31.12.2025.
jāizstrādā SUMP**

01

SUMP jāizstrādā visai pilsētas funkcionālajai teritorijai

Rīgai nav nodefinēta funkcionālā teritorija:
aglomerācija,
Pierīga, RPR, RMA

02

Ārpus Rīgas pašvaldības robežām atrodas Rīgas mezgla:

- **apvedceļš**
- **lidosta Rīga**
- **dzelzceļa termināls (Salaspils)**

03

SUMP jābūt juridiski saistošam

Rīgas pašvaldības plāni nevar būt juridiski saistoši ārpus Rīgas robežām

SUMP uzturēšana/
uzrauga

Lietuvas piemērs

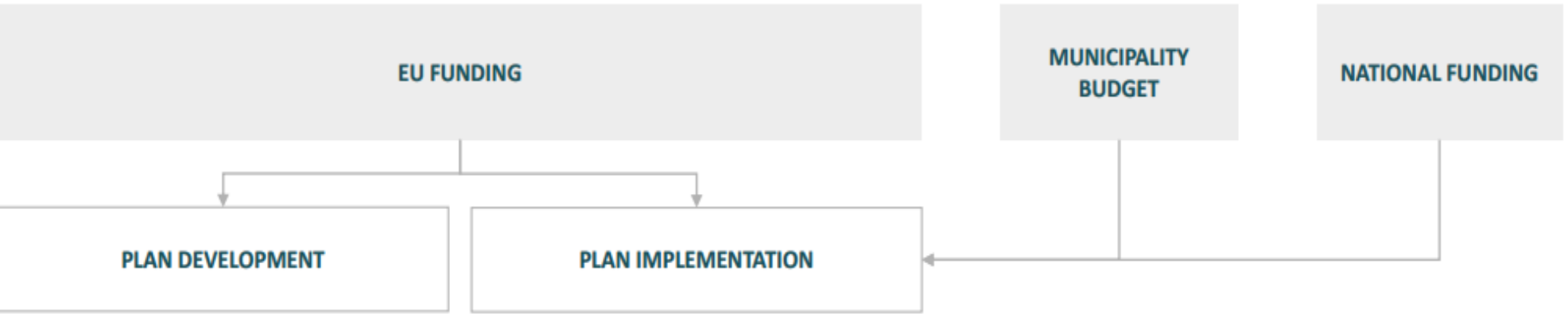
SUMP_Lietuvas piemērs

DEVELOPMENT OF SUSTAINABLE URBAN MOBILITY PLANS IN LITHUANIA

SUSTAINABLE URBAN MOBILITY PLANS ARE MANDATORY TO RECEIVE FUNDING. THE RULLE APPLIES FOR CITIES WITH POPULATION OVER 25 THOUSANDS RESIDENTS OR CITIES WITH RESORT STATUS.

FUNDING FOR SUSTAINABLE URBAN MOBILITY IN LITHUANIA

INSIGHTS

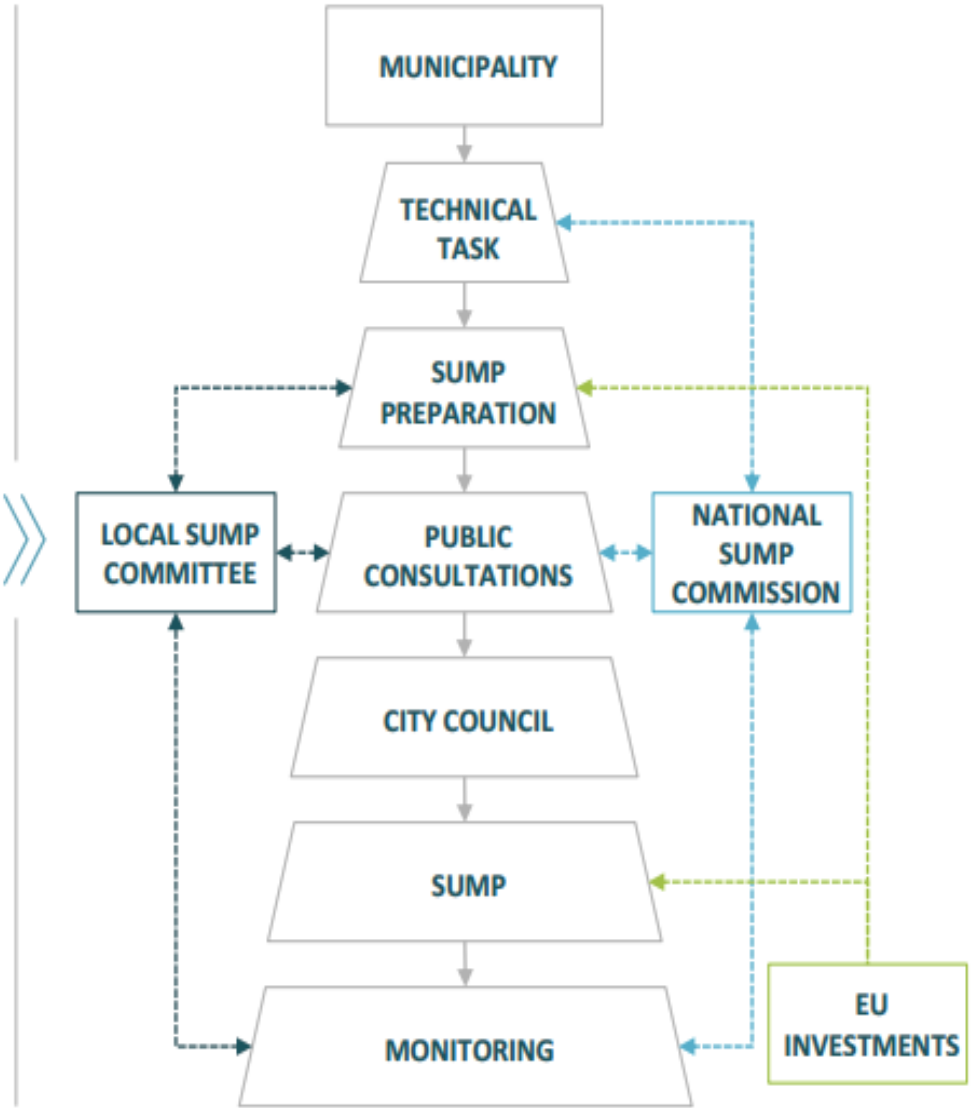
- Funding for sustainable urban mobility can be received from EU, Municipal budgets and National funds.
- Majority of funding comes from EU (up to 85%)
- Usually municipalities have to add 10% – 20%.
- A part of unique projects are funded from national funds.
- Funding can be received both for plan development and plan implementation.
- In order to get funding for implementation, implementation plan has to be prepared (Implementation plan is a part of Sustainable Urban Mobility Plan).
- Sustainable urban mobility plans enable cities to use funding more effectively by preparing long term consistent strategies.

SUMP DEVELOPMENT PROCESS IN LITHUANIA IS REGULATED IN SUMP GUIDELINES

SUMP PROCESS STEPS AND RESPONSIBLE PARTIES IN LITHUANIA

PLAN DEVELOPMENT STEPS	RESPONSIBLE PARTY
1. Preparation and coordination of the technical part of the plan development	Organizer
2. Approval of the technical part of the plan	National SUMP commission
3. Publication of the technical part of the plan	Ministry of Transport and Communications
4. Procurement procedures	Organizer
5. Plan development	Plan developer
6. Coordination of the plan with the planning committee	Plan developer and Planning committee
7. Publication of the plan (every part separately)	Plan developer with coordination of the organizer for society

SUMP PROCESS IN LITHUANIA

01

Rīgas un Pierīgas mobilitātes plāns – SUMP v1

SM, 2011.g.

02

Pētījums par ilgtspējīga
integrēta sabiedriskā
transporta plāna, kas
veidots kā daļa no Rīgas
metropoles areāla
pilsētas mobilitātes
plāna
(SUMP – sustainable
urban mobility plan),
izveidi

SM, 2022.g

03

SUMP vadību jāuzņemas
Satiksmes ministrijai vai
?

SUMP jābūt juridiski
saistošam

Skaidrs finansējums
(plānošana, ieviešana,
monitorings, plānošana)

Politiskā vienošanās
(SM + Rīga + VARAM +
RPR + ?)

Paldies par uzmanību!

RĪGAS DOME
Pilsētas attīstības departaments

evelina.budilovica@riga.lv

